

Scris de tesu.solomovici pe 23 octombrie 2012, 13:14

Ion Pribeagu – 125 ani de la nastere

Ion Pribeagu s-a nascut la 27 octombrie 1887 in targul moldovenesc Sulita-Botosani si inca din anii tineretii s-a impus ca unul dintre cei mai valorosi scriitori de umor. Pe vremea lui erau la moda „cronicile rimate”. Se facea haz de necaz in versuri sprintare scrise in stil popular. Primele cronici rimate le-a semnat cu pseudonime diferite (Sachi Disperatu, Vasile Isprava, Vasile Gaina, Ion Palavra etc). Ion Pribeagu a debutat editorial in 1914, cu volumul „Varfuri de spada”. Talentul acestui autor, „mic de statura, dar voinic in umor” si-a pus stampila consacrarii depline in 1934 prin volumul "Strofe strengare", dar si prin textele pe care le-a scris pentru spectacolele lui Constantin Tanase.

La varsta de 75 de ani, Isac Lazarovici (Ion Pribeagu), in dorinta de a-si trai ultimii ani alaturi de unicul fiu aflat in Israel, Ion Pribeagu a scris o "Petitie netimbrata", plina de umor, adresandu-se astfel conducatorului tarii, Gheorghiu-Dej: „Iata care e pricina:/ Am un fiu in Palestina/ O podoaba de flacau/ Singurul baiat al meu/ Si ne-asteapta cu ardoare.../ Am si viza de intrare/ Am depus actele toate/ Am bilet de sanatate/ Si fotografii recente/ Cazierul cu amprente/ Plus biletul de vaccin/ Ca n-am fost supus strain/ Note bune la purtare/ Ordinul de concentrare/ Act de nastere al lui tata/ de la Fisc pe cinci ani plata/ O dovada si-un extract/ Cum ca n-am facut export/ Si-mi lipseste doar un act/ Unul singur: Pasaport!

Dupa emigrarea in Israel, Ion Pribeagu a mai trait 9 ani (pana in 1971), in timpul carora a sustinut saptamanal „Cronica rimata” a cotidianului „Viata Noastra” din Tel Aviv, fiind si autorul a catorva spectacole de revista. Postum, i-au aparut in Israel volumele TREANCA-FLEANCA, MERE ACRE si IMPERTINENTE. Temele umorului lui Ion Pribeagu sunt foarte variate, de la cele politice la sociale, de la critica comportarii in societate, pana la ridicularizarea celor inculti, sau mai saraci cu duhul. O bucata m-a obsadat multa vreme: „Intr-o zi Ahmed, Sultanul/ Pufaind din narghilea/ L-a chemat pe Al-Beu ministrul?/ Si i-a poruncit asa:/ Daca nu-mi aduce o lista/ Cu toti prostii, pana maine/ Pun sa ti se taie capul/ Sau te spanzur ca pe-un caine/ Sa te tie Alah! Porunca/ Iti va fi indeplinita!/ Si a doua zi ministrul/ I-a adus lista, dorita/ Sta Ahmed sa se incrunte/ Si apuca iataganul? Caci pe lista drept in frunte/ E trecut chiar el, sultanul!

In strofele urmatoare sultanul cere explicatii de ce a fost notat pe lista, iar ministrul ii motiveaza ca-l considera "fraier" fiindca i-a dat lui Abdul, fara chitanta, 5.000 de galbeni ca sa-i cumpere cai si n-o sa mai vada nici caii si nici banii. Sultanul il ameninta: „Da, dar ce te faci tu caine/ Zise Ahmed sa se descarce/ Daca Abdul, cu caii maine/ Sau cu banii, se intoarce?/- Ce sa fac? Al-

Beu raspunde? Ploconindu-se fidel/ Pai atunci te sterg pe tine? Si il trec tampit pe el". Unii il considera pe Ion Pribeagu drept cel mai bun autor de cronici rimate satirico-umoristice de limba romana.

Asa crede si subsemnatul, dar nu-i cazul de a impartii calificative si a face comparatii.

Cert e insa ca Ion Pribeagu nu a fost uitat. Il recita mereu, oricand are ocazia, Florin Piersic. Maia Morgenstern a facut un spectacol cu versurile hazoase ale lui Pribeagu. Zilele trecute a aparut in vitrinele librariilor romanesti un volum omagial Ion Pribeagu: „Foaie verde caltabosi, mai, suntem niste scarbosi”. 175 de glume sarate, piperate si deocheate. Editie jubiliara!

ADRESA: <http://crct.ro/nigy>